

Udskriftsdato: 2. januar 2026

VEJ nr 9400 af 03/02/2016 (Gældende)

Vejledning om ekstern støj ved midlertidige opholdssteder til flygtninge - Regulering af støj fra virksomheder m.v. og støjafskærmning i forbindelse med etablering af midlertidige opholdssteder

Ministerium: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: Miljø- og Fødevaremin.,
Miljøstyrelsen, j.nr. 029-00407

Vejledning om ekstern støj ved midlertidige opholdssteder til flygtninge

- Regulering af støj fra virksomheder m.v. og støjafskærmning i forbindelse med etablering af midlertidige opholdssteder

INDHOLDSFORTEGNELSE

-Baggrund

-Konsekvenser i forhold til regulering af støj fra virksomheder m.v.

-Støjafskærmning ved midlertidige opholdssteder

1. BAGGRUND

Planloven er den 21. december 2015, jf. lov nr. 1705, ændret med det formål at give kommunerne flere muligheder for at etablere midlertidige opholdssteder til flygtninge. Med lovændringen er der nu givet mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan meddele dispensation eller tilladelse til etablering af midlertidige opholdssteder til flygtninge på støjbelastede arealer uden, at der etableres støjafskærmende foranstaltninger. Lovændringen indebærer således, at kommunerne kan fravige de hensyn, der ligger bag kravene om støjbegrænsende foranstaltninger i planlovens § 15a. Grænseværdier for støj, der følger af Miljøstyrelsens vejledninger og bekendtgørelser, kan dermed fraviges, hvis kommunalbestyrelsen ønsker at etablere midlertidige opholdssteder for flygtninge på støjbelastede arealer. Samtidigt er det anført i bemærkningerne til loven, at det ikke er hensigten med lovændringen, at støjvilkår for virksomheder m.v., som fastsættes efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven, skal kunne skærpes som følge af etablering af midlertidige opholdssteder. Med ændringen af planloven er støjbeskyttelsen til midlertidige opholdssteder for flygtninge, der etableres på støjbelastede arealer, således sænket.

Jf. planloven er der tale om en midlertidig ordning, og kommunernes dispensation eller tilladelse er således tidsbegrænset til højst 5 år. Efter udløbet af en dispensation eller tilladelse vil planlovens almindelige tilvejebringelses- og procedureregler finde anvendelse for et areal eller en bebyggelse. Lovændringen finder alene anvendelse på midlertidige opholdssteder til flygtninge, og det er med ændringen ikke tilsigtet at ændre det generelle beskyttelsesniveau, der følger af støjgrænserne i Miljøstyrelsens vejledninger og bekendtgørelser.

Miljøstyrelsen har igennem mange år udsendt vejledninger og bekendtgørelser om støjregulering af forskellige typer erhverv og støjende aktiviteter. Et overblik kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside: <http://mst.dk/virksomhed-myndighed/stoej/regler-love-direktiver-om-stoej/oversigt-over-vejledninger/>

Miljøstyrelsens vejledninger og bekendtgørelser fastlægger vejledende og bindende grænseværdier for støj og definerer, hvordan støjbelastningen skal udtrykkes, og de udgør grundlaget for både decentrale og centrale miljømyndigheders behandling af sager om støj. De fastsatte grænseværdier anvendes dels i forbindelse med regulering af støjen fra virksomheder og støjende aktiviteter efter miljøbeskyttelsesloven, dels i forbindelse med den fysiske planlægning efter planloven i det omfang, der indgår støjensyn i planlægningen. Planlovens bestemmelser om støjbeskyttelse har til formål at forebygge støjulemper

ved at sikre, at der ikke udlægges ny bebyggelse, f.eks. boliger, hvor bebyggelsen bliver belastet med uacceptabel støj. Ifølge planlovens § 15a må en lokalplan kun udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse, hvis der samtidig gennemføres støjbegrænsende foranstaltninger, der kan sikre anvendelsen mod støjgener. Planloven regulerer således arealanvendelse, herunder anvendelse af støjbelastede arealer, men ikke støjen fra virksomheder og støjende aktiviteter. Støjbelastede arealer er arealer, hvor støjen overstiger grænseværdierne fastsat i Miljøstyrelsens vejledninger og bekendtgørelser.

2. KONSEKVENSER I FORHOLD TIL REGULERING AF STØJ FRA VIRKSOMHEDER M.V.

Det er ikke hensigten med lovændringen, at støjvilkår for erhverv og erhvervslignende støjende aktiviteter skal kunne skærpes med begrundelse i, at støjbelastningen ved midlertidige opholdssteder til flygtninge overstiger de grænseværdier for støjfølsom arealanvendelse, som fremgår af Miljøstyrelsens vejledninger og bekendtgørelser. Det gælder både med hensyn til eksisterende virksomheder, f.eks. ved ændringer eller udvidelser og i forbindelse med revision af miljøgodkendelser og for nye virksomheder.

Af lovbemærkningerne til planlovsændringen fremgår:

"Det er ikke hensigten med lovændringen, at støjvilkår for virksomheder mv., som fastsættes efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven, skal kunne skærpes som følge af etablering af midlertidige opholdssteder. Der er således ikke grundlag for at skærpe støjvilkårene for virksomheder m.v., efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven om bl.a. miljøgodkendelser; hvis kommunalbestyrelsen meddeler dispensation efter § 5 u, stk. 1, eller tilladelse efter stk. 1-3, til etablering af midlertidige opholdssteder for flygtninge på støjbelastede arealer; dvs. hvor støjbelastningen er større end grænseværdierne for støj. Det gælder både for eksisterende virksomheder, f.eks. ved ændringer eller udvidelser, og for nye virksomheder. Det vil også fremgå af en ny vejledning, der vil blive udarbejdet af Miljøstyrelsen."

Det følger af lovbemærkningerne, at miljømyndigheden ikke har grundlag for at fastsætte nye skærpede støjkrav til en virksomhed alene på baggrund af den støjbelastning, som virksomheden giver anledning til ved et midlertidigt opholdssted til flygtninge, hvis opholdsstedet efter kommunens tilladelse eller dispensation blev etableret på et støjbelastet areal. Heraf følger også, at lovbemærkningerne ikke giver grundlag for en generel ændring af støjbeskyttelsen for midlertidige opholdssteder til flygtninge, der etableres på arealer, der ikke er støjbelastede.

Listevirksomheder

For listevirksomheder betyder det, at der ved miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33 og ved revurdering af miljøgodkendelser eller påbud efter § 41 ikke er grundlag for at fastsætte støjgrænser eller -krav, hvor vurderingen af virksomhedens støjbelastning inddrager et midlertidigt opholdssted til flygtninge, hvis kommunalbestyrelsen har meddelt dispensation eller tilladelse til etablering af opholdsstedet på et støjbelastet areal. Tilsvarende er der ikke grundlag for at lade midlertidige opholdssteder, der er etableret på støjbelastede arealer, indgå i vurderingen af, om eksisterende vilkår i eksisterende miljøgodkendelser er overholdt.

Støjregulering ved bekendtgørelse

Dette gælder også for afgørelser, der træffes i henhold til bekendtgørelser med støjkrav, der er udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven. En række bekendtgørelser på Miljø- og Fødevareministeriets område regulerer støj fra forskellige typer af aktiviteter. Det drejer sig om bekendtgørelserne om henholdsvis støj fra vindmøller, miljøgodkendelse af hurtigfærgeruter, støjregulering af forsvarrets øvelsespladser og skyde- og øvelsesterræner, autoværkstedsbekendtgørelsen samt branchebekendtgørelsen for maskinværksteder. Disse bekendtgørelser er derfor revideret, således at støjgrænser og vurdering af støjfølsomt område ikke finder anvendelse på midlertidige opholdssteder til flygtninge, hvis kommunalbestyrelsen har meddelt dispensation eller tilladelse til etablering af opholdsstedet på et støjbelastet areal. De konkrete formuleringer fremgår af de respektive bekendtgørelser.

Påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 42 eller § 72

Det følger også af lovbemærkningerne, at der ikke er grundlag for at udstede et påbud efter § 42 eller § 72 i miljøbeskyttelsesloven, hvori der stilles krav om undersøgelser af støjbelastninger eller støjvilkår til virksomheder, alene på baggrund af den støjbelastning, som virksomheden giver anledning til på et midlertidigt opholdssted til flygtninge, hvis opholdsstedet blev etableret på et støjbelastet areal. Heraf følger samtidig, at der ikke er grundlag for, at støjklager fra beboere på midlertidige opholdssteder til flygtninge lægges til grund for et påbud efter § 42 eller § 72, hvis opholdsstedet, efter kommunens tilladelse eller dispensation, blev etableret på et støjbelastet areal.

I forbindelse med behandling af støjklager skal tilsynsmyndigheden være opmærksom på, at hvis der i nærheden af de midlertidige opholdssteder er områder med anden støjfølsom arealanvendelse (f.eks. almindelige leje- og ejerboliger, kontorer, skoler eller andre institutioner mm.), vil der ikke - som følge af planlovens regler om midlertidige opholdssteder til flygtninge - være grundlag for en anderledes vurdering af støjforholdene i disse områder end hidtil.

3. STØJAFSKÆRMNING VED MIDLERTIDIGE OPHOLDSSTEDER

Ændringen af planloven giver hjemmel til at etablere afskærmningsforanstaltninger, der kan reducere støjbelastningen på støjbelastede arealer, hvor der gives tilladelse til etablering af midlertidige opholdssteder til flygtninge, men det er ikke et krav. Planlovens § 5u, stk. 4 er formuleret således: "Stk. 4. Etableres der midlertidige opholdssteder til flygtninge efter stk. 1-3 på et støjbelastet areal, kan kommunalbestyrelsen stille vilkår om etablering af afskærmningsforanstaltninger." Afskærmningsforanstaltninger, der kan begrænse støjgener, kan omfatte konkret afskærmning i form af støjskærme eller støjvolde, men kan også omfatte bygningsmæssige foranstaltninger, der kan begrænse de indendørs støjgener.

Der kan f.eks. etableres støjisolerende vinduer og døre, som kan øge bygningens lydisolationsevne. Eventuelle foranstaltninger til nedbringelse af støjgener kan med fordel indgå i forbindelse med indretning og udformning af de midlertidige opholdssteder eller i projekteringen, hvis der er tale om ny bebyggelse. Det kan særligt overvejes, hvorledes soverum kan isoleres eller etableres i den del af bygningen, som vender længst væk fra støjilden. Det kan også indgå i overvejelserne, om de bygninger, som udpeges til soverum, ligger bag andre eksisterende bygninger eller bag andre naturlige afskærmninger, som kan reducere støjen. Tilsvarende kan det overvejes, om eventuelle udendørs opholdsarealer kan etableres således, at eksisterende bygninger kan skærme for støjen, eller at placeringen vælges med størst mulig afstand til støjilden.

Kommunen kan finde inspiration på Miljøstyrelsens hjemmeside i f.eks. Kastrup Kataloget, som er en oversigt over tekniske muligheder for at isolere eksisterende boliger mod flystøj:

<http://www2.mst.dk/UdRiv/publikationer/1980/87-503-3629-0/pdf/87-503-3629-0.pdf>

Andre inspirationskilder kan være:

<http://mst.dk/virksomhed-myndifihed/stoei/trafikstoei/stoeidaempende-vinduer/>

samt i kapitel 4 om virkemidler til at reducere vejstøj:

<http://www2.mst.dk/Udfiiv/publikationer/2007/978-87-7052-542-8/pdf/978-87-7052-542-8.pdf>

Selv om inspirationskilderne er udarbejdet som foranstaltninger mod forskellige typer støj, er anvendelsen ikke begrænset til disse områder. Publikationerne vil også kunne benyttes i forbindelse med isolering og støjdæmpende foranstaltninger mod f.eks. virksomhedsstøj mm.

Miljø- og Fødevareministeriet, den 3. februar 2016